

Udsigt til engang i Fremtiden her i Landet at indføre en Militz, hvor endog det unge Mandfolk ikke engang skulde have fuldstændig Uddannelse, vil mislykkes.

Qvad nu Omtøftningerne angaar, faa stiller det sig efter min Formening meget fordelagtig dermed. Thi uagtet Hæren er bleven væsentlig forpøget, uagtet den ved meget stærkere Kadres, navnlig af Underbefalingsmænd, vil faae en betydelig større Fasthed, faa vil den dog ikke koste Mere, end hvad der tidligere er foreslaaet; eller dog i alt Fald kun ubetydelig Mere. Udgifterne ere anslaaede til ca. 9,000,000 Kr. For denne forholdsvis ringe Sum kan man da ogsaa faae et Forsvar, der kan anses faa betryggende, som vi i det Hele ville være istand til at skaffe tilveie.

Jeg skal endnu fluttelig med et Par Ord omtale Forsvarsplanen. En Forsvarsplan maatte til, for at man kunde komme til en klar Anskuelse om Hærens Størrelse, om dens rette Sammensætning, om de forskjellige Vaabens relative Styrke. Ved Fastføttelsen af Forsvarsplanen maa man nødvendigvis gaa ud fra en bestemt Forudsætning med Hensyn til Angrebets Form og Karakter. Det kan ikke have nogen Interesse ligeoverfor Opgavens Løsning, nemlig Hærens Ordning, at diskutere Forsvarsplaner for de mange forskjellige Former, et Angreb kan antage. Fornuftigvis maa man ved Fastføttelsen af Forsvarskræfternes Styrke gaa ud fra det Angreb, der for os er det farligste, og som endvidere finder Sted under de mest ugunstige Forhold. Formaa vi der at gjøre en saadan Modstand, som man med Billighed kan fordrø af os, da have vi gjort, hvad vi kunne, og hvad vi bør gjøre. Alle andre Angreb under gunstigere Forhold ville da des lettere kunne imødegaaes. Men de ugunstigste Omstændigheder for os ere, at vi komme i Krig med en Modstander, der er os betydelig overlegen saavel tillands som tilføs, og at vi i denne Kamp staa alene eller i heldigste Tilfælde først kunne vente Undsætning efter en vis Tids Forløb. Det vil være piensynligt, at, naar man under disse Omstændigheder vilde forsvare Alt, faa kom man til ikke at forsvare Noget. Vi maa derfor indskrænke vort Forsvar til den Del af Landet, som er den vigtigste; paa de andre Steder maa vi nok gjøre Modstand, men denne Modstand kan altid kun være af mere opholdende Natur. Derimod maa Modstanden paa det Sted, mod hvilket Fjenden vil rette sit Hovedangreb, forbi der findes hans Hoved-Angrebsobjekt, blive faa haardnakket som muligt. Deraf følger, at da vi ikke mere ere Herrer tilføs, maa vi med Hensyn til Forsvaret tænke os Landet delt i tvende Dele: en Del Vest for Store Belt og en Del Øst for Store Belt. I den Del Vest for Store Belt ville vi overfor et Angreb, der sker over Landets sydlige Grændse, kun kunne gjøre en

mindre kraftig Modstand. Der kunne vi ikke Andet end bestræbe os for at tvinge Fjenden til at udvikle i det Mindste antagelige Kræfter, tvinge ham til at gaa langsomt frem; vi maa kunne forhindre, at han med mindre Afdelinger brandstatter større Dele af Landet. Den Afdeling af vor Hær, som skulde samles her til Forsvar, vilde faae en noget egen Karakter; den vilde mere optræde som et flyvende Korps og vilde væsentlig bestaa af Mytteri, Artilleri og noget Fodfolk. Men da, som allerede sagt, vor Modstand her forholdsvis kun bliver svag, faa vil denne Afdeling blive nødt til at trække sig tilbage længere op i Landet; men den maa da ogsaa kunne finde et Tilflugtssted, til hvilket den kan retirere. Dette maa i Tide være forberedt til en mere haardnakket Modstand, altsaa være forsynet med en Feltbefæstning. Stedet maa endvidere være faalebes befæstet, at man, saafremt man har Haab om at faae Hjælp ude fra, kan afvente denne Hjælp, eller at man, saafremt Hjælp ikke skulde komme, derfra efterhaanden kan overskibe Personel og Materiel til Landet Øst for Store Belt. Det egentlige Forsvar, hvortil Hovedstyrken maa koncentreras, maa altsaa finde Sted Øst for Store Belt og navnlig da paa Sjælland. Flaaden maa lige fra det Dødbit, man med Sikkerhed kan forudse Krigen, bidrage sit til at beskytte Overførselen af alt det Materiel og Personel, der er bestemt til at deltage i Sjællands Forsvar. Flaaden maa dernæst søge faa længe som muligt at forhindre, at den fjendtlige Flaade nærmer sig med en Landgangshær; kan vor Flaade ikke mere forhindre Nærmelsen af en saadan, da maa, naar Landgangspunktet er blevet bestemt, Flaaden og Hæren i Forening søge at forhindre Landgangen. Lykkes heller ikke dette, bliver Flaaden nødt til at trække sig tilbage til sikre Tilflugtssteder. Derfra vil altid endnu endel af Flaadens Skibe, navnlig Flaadens smaa, hurtige Skibe og dens Torpedobaade, kunne tilføie Fjendens Transportflaade en væsenlig Støde. Men er det lykkes for Fjenden at gjøre Landgang, har endnu vor Operationshær, der er bleven koncentreret paa Sjælland, den Opgave at søge at kaste Fjenden i Vandet igjen. Lykkes heller ikke dette, da maa den fægtende trække sig tilbage, men for nu ikke at risikere at blive overren maa den have et Sted, hvor den kan søge Tilflugt. Dette Sted er naturligvis Hovedstaden; thi hvis Hovedstaden ikke beskyttes, og bliver der ikke i Nærheden af Hovedstaden kæmpet den sidste afgjørende Kamp, faa vil, saafnart Hovedstaden falder i Fjendens Hænder, ogsaa Modstand paa ethvert andet Sted være aldeles unyttig. Som Følge deraf maa der altsaa strax, naar Krigen viser sig uundgaaelig, opafstes Feltbefæstninger om Kjøbenhavn; thi kun ved saadanne befæstede Stillinger vil det være muligt endnu at gjøre nogen Modstand. Ganske vist vil denne Stilling faae en betydelig